

ΦΩΤ.: REX

Από τον **Salvador DALI** στο σύγχρονο design

Καταξιώθηκε, αμφισβητήθηκε, έγινε καλλιτέχνης-σύμβολο ενός κινήματος και μιας εποχής. Ο Salvador Dalí επηρέασε και επηρεάζει ακόμα το σύγχρονο design. Της **ΜΑΡΙΑΣ ΣΧΟΙΝΑ**

Ο Salvador Dalí (1904-1989) είναι ένας από τους πιο σπουδαίους καλλιτέχνες του 20ού αιώνα και αναμφισβήτητος ο πιο αναγνωρίσιμος εκπρόσωπος του κινήματος του σουρεαλισμού παγκοσμίως. Ένας καλλιτέχνης με πληθωρική προσωπικότητα και ασείρευτη φαντασία, που δεν περιορίστηκε σε ένα συγκεκριμένο στυλ ή μέσο έκφρασης των καλλιτεχνικών του ανησυχιών, αλλά πειραματίστηκε ανάμεσα σε πολλά μονοπάτια της τέχνης. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Καταλονία της Ισπανίας και το τεράστιο ταλέντο και ο ενθουσιασμός του για τη ζωγραφική φανερώθηκαν από τα πρώτα κιόλας χρόνια της ζωής του, αφού σε ηλικία έξι ετών ζωγράφιζε έργα που θα ζήλευαν ακόμα και οι ήδη καταξιωμένοι ζωγράφοι. Η υποστήριξη στο δρόμο προς την αξιοποίηση του ταλέντου του από το οικογενειακό του περιβάλλον ήταν απλόχερη και έτσι το 1921 εγκαταστάθηκε στη Μαδρίτη για να σπουδάσει στη Σχολή Καλών Τεχνών. Η πρώτη αναγνώριση του ταλέντου του ήρθε το 1925, σε μια έκθεση στη Βαρκελώνη, ενώ έγινε διεθνώς γνωστός όταν τρεις πίνακές του εκτέθηκαν στην 3η ετήσια Carnegie International Exhibition στο Πίτσμπουργκ. Μέχρι το 1929, που εντάχθηκε στο κίνημα του σουρεαλισμού, πειραματίστηκε με τις τάσεις που υπαγόρευαν άλλα κινήματα, ενώ παράλληλα επιδόθηκε και σε άλλες τέχνες, όπως η συγγραφική δραστηριότητα, η εικονογράφηση βιβλίων, η φωτογραφία και ο κινηματογράφος, αφήνοντας ένα ιδιαίτερα αξιόλογο έργο πίσω του. Η ένταξη του Dalí στο σουρεαλισμό σήμανε και την ενσωμάτωση της ιδεολογίας του κινήματος στους πίνακές του. Σύντομα έγινε ο καθοδηγητής του σουρεαλιστικού κινήματος, αν και μετά το 1940 μεταπήδησε σε ένα διαφορετικό στυλ ζωγραφικής, έχοντας ως γνώμονα την επιστήμη και τη θρησκεία. Η πλούσια, γεμάτη πάθος και φαντασία προσωπικότητά του, σε συνδυασμό με το ανεξάντλητο ταλέντο

3

4

5

3, 5. Γλυπτά του Salvador Dalí στο Λονδίνο.

4. Τοιχογραφία του Salvador Dalí στο Teatre-Museu Dalí στη Φιγκέρες της Ισπανίας, γενέτειρα του καλλιτέχνη.

8

7

6

του, τον κατέστησαν καλλιτέχνη-σύμβολο του 20ού αιώνα. Εξάλλου κάποτε ο ίδιος είπε: «Αν συμπεριφέρεσαι σαν να είσαι ιδιοφυΐα, τότε θα γίνεις ιδιοφυΐα».

ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ DESIGN

Ο σουρεαλισμός συνεχίζει να έχει πολλούς εκφραστές σήμερα σε όλες τις εκφάνσεις της τέχνης, και ιδιαίτερα στο χώρο του επίπλου. Οι πίνακες του Dalí και η ξεχωριστή ιδιοσυγκρασία του εξακολουθούν να αποτελούν πηγή έμπνευσης για τους νέους designers, που αποδεικνύουν με τα έργα τους ότι η φαντασία δεν έχει όρια και ότι τα όρια δεν χωρούν στην τέχνη. Η λογική και η πεπατημένη δεν βρίσκουν θέση στο σουρεαλιστικό design, όπου οι γραμμές και τα σχήματα καταρρίπτουν τις νόρμες, συνθέτοντας ασυνήθιστες μορφές που ξεφεύγουν από τη λογική πραγματικότητα. Έπιπλα ιδιαίτερα, που έλκουν το βλέμμα και εντυπωσιάζουν με τη σχεδιαστική τους πρωτοτυπία, γεννούν στη θέασή τους ερωτήματα ως προς την πηγή έμπνευσης αλλά και τη λειτουργία τους:

Ο Vincent Thomas Leman σχεδιάζει τη σειρά Dust Furniture (1), που αποτελείται από ξύλινα ντουλάπια και βιβλιοθήκες, εμπνευσμένα από τις οργανικές μορφές που συναντάμε στη φύση και από τις κινήσεις που παίρνει το σώμα των ακροβατών στην προσπάθειά τους να ισορροπήσουν ο ένας πάνω στον άλλον. Ο Benjamin Shine σχεδίασε τις καρέκλες 40 Winks (2) ως ανθρώπινες φιγούρες. Θυμίζουν τα γνωστά ρολόγια που λιώνουν από τους πίνακες του Dalí και λειτουργούν ως κάθισμα που «αγκαλιάζει» το ανθρώπινο σώμα. Ο David Pompa σχεδιάζει έπιπλα που ξεφεύγουν από την πραγματικότητα και συνδυάζουν με πρωτότυπο τρόπο εικόνες αταίριαστες μεταξύ τους προκαλώντας τη φαντασία (6). Ο Sebastian Brajković κατασκεύασε τη Lathe Chair (7), μια καρέκλα που υπερβαίνει τις κλασικές γραμμές μιας συμβατικής καρέκλας για να δημιουργήσει ένα σουρεαλιστικό έπιπλο. Ο «καναπές που περπατάει», The Walking Sofa (8), όπως τον ονόμασε η δημιουργός του Lila Jang, είναι ένας εναλλακτικός καναπές που αψηφά όρια και διαστάσεις και αναπτύσσεται όχι μόνο στο έδαφος αλλά και στον τοίχο. Η σειρά επίπλων Clay (9) του Maarten Baas θυμίζει κατασκευές από πλαστελίνη, που ταιριάζουν απόλυτα σε παραμυθένια σκηνικά βγαλμένα από τη σφαίρα της φαντασίας. Ο Adam Wallacavage δημιουργεί πολυελαίους (10) που είναι εμπνευσμένοι από μορφές του ζωικού βασιλείου, προσθέτοντας μια χιουμοριστική και σουρεαλιστική νότα στο πεδίο του φωτισμού. □

9

10

ΦΩΤ.: MAARTEN VAN HOUTEN

1

2